

засъхватъ струпкы-ты, трѣбува да ся пази, каквото болникъ-тъ да гы не чеше, та да гы подлютѣва; ако го срѣбъть и ъдѣть много, то да гы намаже съ прѣсно масло. Ако болникъ-тъ, особено дѣте, е много ослабнѣлъ, трѣбува да ся подкрѣпи съ харнѣ хранѣ, а друго му не трѣбува.

И така отъ казано-то ся разбира, че на сипаницѣ-тѣ нѣма другъ лѣкъ, освѣнь да ся прѣвари тя съ *болясваніе*, сир. да ся присади на дѣтца-та сипаница отъ кравѣ или отъ другъ чловѣкъ болясанъ съ такъвѣ сипаницѣ. Погорѣ казахмы, че това срѣдство е изнамѣриль Дженнеръ, а сега нещѣ да е злѣ да кажемъ нѣчто за кравѣ-тѣ сипаницѣ, особено за онкѣ, отъ коицто ся зима присадѣ (боль, мая, вацина); зачтото трѣбува да ся знае, че кравы ся сипѣтъ отъ десятина строя сипаницы, които освѣнь *бѣлѣ-тѣ*, както нѣ е нарекъль Дженнеръ, всички-ты сѣ пакостливи, ако бы да ся присадяше отъ тѣхъ. Чловѣку — запомниьте го добрѣ — трѣбува да ся присажда само отъ бѣлѣ сипаницѣ, а тя ся распознава по слѣдующи-ты бѣлѣгы. Крава-та, прѣди да Ѵ избѣ сипаница по вымя-то, 5—6 прыщи, чясто прѣживия, рови хранѣ-тѣ безъ да ъде, трепере, и дава слабо и водяво млѣко. По три или пять дни излизатъ по вымя-то особено по пѣнки-ты Ѵ черве-никавы пѣпчесты плескуды, които до 7 дни все на-голѣмѣватъ и отврѣтяватъ наоколо тѣмны синины. Отъ тоя день добытче-то усѣща болкѣ, та стая не-мирно, особено кога ся дои. Въ осмый день плескуды-ты ся обрѣщатъ на чирки, пѣлни съ быстрѣ лимфѣ, и добытче-то рукне на огнь. На 9-ый день лимфа-та земе да ся мѣти и найсѣтнѣ ся сгѣсти и стане на гной, който засъхне, та на 14-ый день стане